

Viz Ujság

8 évf. - 371 szám | független politikai napilap

SALONTA, 1938.
NOVEMBER 26

csütörtök

Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre
35 Lei
EYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztő: GÁAL SÁNDOR

Szerkesztőség és Adóhivatal:
SALONTA PIATA UNIRI No 18.

A város Kustyán átadására készül

Mintán november 14-én a Posta-takarékpénztár elárvereztette Salonta város legértékesebb ingatlanát, az 1024 holdas mintagazdaságot — a városnak rövidesen át kell adnia az új tulajdonosoknak Kustyánt.

A legközelebbi tanácsülésen, amely november 28., szombaton délelőtt lesz, Kustyán átadásának részletkérdésével foglalkozik a város vezetősége.

Különbösen a szombati tanácsülés tárgysorozatát itt adjuk.

A Kustyán kiürítése.

A költségvetés újabb módosítása. A gőzfürdő megnyitásának ügye. Roxin Traian a gazdasági iskola szolgálja fizetésének a megállapítását kéri.

Rosenblau József állandó piaci helyet kér.

Lesi Sándor tanonci állást kér a villanytelepnél.

Ellmann Lajos villanyáram kedvezményt kér.

Maximális árak esetleges sürgős ügyek.

Az állami bevételek ismét növekedtek

Bucuresti. Cancio, pénzügyminiszter tegnap este nyilatkozott a sajtó képviselőinek a költségvetési helyzetről és az arany értéklésnek a pénzügyi helyzetre gyakorolt hatásáról.

Az állami bevételek október hónapban 2.181.9 millió leit tettek ki, vagyis 274.9 millióval többet a havi előirányzatnál s a behajtások állandó növekedést mutatnak, ami indokolja a pénzügyminiszter legutóbbi sajtóbeszámolója alkalmával tanúsított jóreménységet.

Általában az egész költségvetési év behajtása kedvező eredményt mutatnak, amennyiben végig túlhaladják a előirányzatot s remény van a következő hónapokban is.

A jövő évi költségvetésre vonatkozólag kijelentette Cancio, hogy ennek összeállításánál a tavalyi irányelvek fogják vezérelni s végül leszögezte, hogy az intézkedések, amelyeket a kormány az árdrágitókkal szemben fogantatott és még fogantatni fog, csirájában fojtanak el minden árdrágitási törekvést a jövőben.

A mai naptól kezdve a szegénységi bizonyítvány kérelemre is bélyegot kell ragasztani

Ma délelőtt dr. Iordán pénzügyi felügyelő a salontai városházán vizsgálatot tartott, annak megállapítása céljából, hogy a város kellőképpen alkalmazza-e a bályeg lerovások különböző utasítását.

A pénzügyi felügyelő mindent rendben talált, csak azt kifogásolta, hogy a város eddig bélyegmentesen elfogadta a szegénységélyezési kérelmeket, továbbá az aggenházba való beutalás kérelmét. A jövőben ezeket

a kérvényeket is fel kell bélyegezni, valamint a szegénységi bizonyítvány iránti kérelmet.

Tudnivalók az iparigazolványok és munkakönyvek becseréléséről

Ismételten figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a munkakönyvek és iparigazolványok becserélésének határideje végérvénye-

sen november 30-ika. Városunkban körülbelül 400 iparos és 600 munkás dolgozik, eddig azonban az érdekeltek közül még 50 százaléka sem cserélte be munkakönyvét illetve iparigazolványát.

Ha valaki anyagiak hiányában nem tudja munkakönyvét, vagy iparigazolványát becserélni, az legelőbb kérvényét és munkakönyvét terjessze be és a szükséges melléleteket majd póllólag nyújtja be, mert november 30-ika után semminevű iparigazolvány és munkakönyv becserési kérelmet nem fogad el a Munkakamara.

Ünnepnapokon 25 százalékos utazási kedvezmény a CFR vonalain

A CFR rendelkezése értelmében ünnepnapokon 25 százalékos utazási kedvezmény vehető igénybe 60 kilométeres körzetben, tekintet nélkül arra, hogy a kiinduló állomás ugyanabban, vagy pedig a szomszédos megyében van.

Salontán a jövőben a záróra meghosszabbítási taxát a rendőrségen kell leróni

Legújabb értesülésünk szerint közöljük, hogy a jövőben a záróra meghosszabbítás után fizetendő illetéket nem az állami adóhivatalnál, hanem a rendőrségen kell leróni.

Karácsonykor Danzig csatlakozik Németországhoz?

Danzigból jelentik: A lengyel sajtó olyan híreket közöl, hogy a szabadvárosban az élet normális menete teljesen megszűnt, pánik félelemben élnek nemcsak a politikailag exponált emberek, hanem a lengyelek is. A nemzeti szocialisták Forster nevű vezetőjükkal az élén, heves agitációt kezdtek s nyíltan hangoztatják, hogy karácsonykor nemzeti szocialista forradalom lesz a városban és azután a Führer lábai elé teszik Danzigot.

Az ellenzéki németek és mindazok, akiknek okuk van tartani a nemzeti szocialisták uralmától, egymásután hagyják el Danzigot.

A ruhakészítő műhelyek forgalmi adója

A pénzügyigazgatósághoz a pénzügyminisztérium rendelete alapján a ruhakészítő műhelyek forgalmi adójának megállapítása a következőképpen történik: Ha a ruha műhely által adott anyagból készül, akkor a ruha-eladási ára után kell a forgalmi adót számítani. Ha a ruhát megrendelés alapján, a megrendelő által hozott

anyagból készítik, akkor a készítési díj után fizetendő a forgalmi adó. Ha a megrendelés üzlet számára történik, akkor a kereskedő köteles a forgalmi adót az anyag után kifizetni. Ha viszont a kereskedőt mentesítették a forgalmi adó megfizetése alól, akkor ugyanazt az összeget köteles fizetni, amit a munkadíj után.

Elkészült Európa legkorszerűbb kórháza Londonban

Gázmentes ajtókkal, srappnellálló ablakokkal, gáz- és bombabiztosan

Londonból jelentik: A brit fővárosban a napokban fejezték be Anglia legmodernebb és egyúttal a kor követelményeinek leginkább megfelelő Westminster-kórház építkezését. Az építkezés költségei 850.000 fonsterlingre rúgnak, de ennek a horrilis összegnek a befektetésével valóban sikerült talán egész Európa legkorszerűbb kórházát tető alá hozni. A most megnyíló kórház ugyanis — gáz- és bombabiztos.

Az építésszek azt állítják, hogy az ilyenfajta kórházak terén Anglia megelőzte egész Európát.

A kórház óriási épülettömbjét keresztülszelő folyosók nyolc méter szélesek, amire azért van szükség, hogy az ellenséges támadások idején keletkezhető pánik a közlekedésben ne okozzon, lehetőség szerint zavart. Az épület kettős ajtókkal van elzárva, minden ajtó lég-, azaz gázmentesen zár és a kettős ajtó közötti tér ilyen módon megkönnyíti a mérgezett levegőjü kívülágtól a kórházba való bejutást. Az ablakokat az egészen újonnan feltalált, a srappnellálló esetleges ütődésének is ellenálló üveg-

gel látták el. Az üveglapban ugyanis rendkívül erős ellenállóképességű drótrácsot helyeztek el. Az épület kisebb bombák ostromának is ellenáll, rendkívül erős vasbeton födémmel van ellátva és külön gépház légszivattyúi és kémiai tisztítóberendezései gondoskodnak arról, hogy a mérges gáztámadások esetén élvezhető levegő legyen az épület termeiben.

Bombabiztos födém, gázmentes ajtó, srappnellálló álló ablakok — ezek a követelményei 1936-ban egy korszerű kórháznak.

Kiadó

száraz, egészséges
két szobás, konyhas,
mellékhelyiségekből
lakás.

Str. Mihai Viteazul 92.

Amerikai mérnök szenzációs leleplezése Japán hadikészülődéséről

Newyork. Az amerikai militarista sajtó mumusa, amellyel állandó ijesztődést játszik, Japán. Önérzetből nem beszélnek ugyan „sárga veszedelem”-ről, a japán fegyverkezés azonban állandóan napirenden van, hogy a béke érdekében szükséges hadifelhőkészültség mellett minél súlyosabb argumentumokat sorakoztathassanak fel.

A megszokott leleplezések sorában osemegét talált fel Newyork American. Egy Rowland R. Magill nevű amerikai mérnök cikkét közli, amelyben a cikkíró tíz hónap alatt

szerzett tapasztalatai alapján nemcsak éjjel nappal folyó lázas hadianyaggyártásról és titkos mobilizálásáról számol be,

hanem referál azokról a nagy haditechnikai meglepetésekről is, amiket Japán jövődöbéli ellenségei számára készít. A cikknek ez a része különösen érdekes, mert — felülmúlja a welsi fantáziát.

Japánban olyan tengeralattjárót láttam, amelyek kétszer akkora, mint a német Deutschland, amely átszelte az Óceánt. Flottákban láttam mintegy

harmincat. Csodálatos alkotmányok ezek.

Viz alatt tudnak maradni tíz napig,

megfelelő mennyiségű fűtőanyaggal, élelmiszerekkel és levegővel. Nyolchüvelykes ágyukkal és husz láb hosszú torpedókkal vannak felszerelve.

Ezek az óriási tengeralattjárók van azonban egyéb is, ami új. A hajó mechanikai szerkezettel kinyílik elől is, hátul is és

automatikusan kirug a levegőbe egy óriási bombavető repülőgépet.

Beszámol ezután Rowland R. Magill a municiógyárak működéséről, elmondja, hogy

szünet nélkül ontják ezek a gyárak a puskákat, óriási parvédő ágyukat, tankokat és egyéb hadigépeket.

és megállapítja, hogy Japán minimális idő alatt több millióból álló, mindenfelül felszerelt hadsereget állíthatna talpra már ma, mert a nemzet egész ifjúsága katonai felügyelet alatt áll egész harminc éves korig.

Bér-autó személyszállításra megrendelhető

Arany János ucca 23. vagy Tache Jonescu-ucca 28. sz. alatt Mogyorós Lászlónál.

A szív és érbetegségek egészséglana

Irla Hasenfeld Artur főtanácsos egyetemi tanár. A könyv szerzője, mint a Szent István közkórház főorvosa, általánosan ismeretes. A mű, az Országos Közegészségügyi Egyesület Könyvkiadó vállalatának „Az Egészség Könyvtára” c. sorozatában jelent meg, amelyet Gerlóczy Zsigmond egyetemi tanár szerkeszt. Tartalmából kiemeljük: A szívbajok szívalis és gazdasági jelentősége. Az egészség és erős szív fontossága. A szívbetegségek elleni védekezés. Az érlelmeszesedés elleni védekezés. A szívbetegség életmódja. Szívbaj és házasság. A leggyakoribb szívpanaszok és azok jelentősége. A kitűnő könyv a könyv a korábbi 3.20 pengő helyett, most árszállításban 33 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje „Az Egészség Könyvtára” sorozat jegyzékét.

Minden kuglista ma, szerda este a téli fűtött

Sport Arénában

találkozik

Lovassy-nál

Rádióműsor

Szerda, november 25.

B u c u r e s t i. 18 Zenekar. 20.20 Éneknégyes. 20.50 Lemezek. 21.30 Zongora. 22.05 Ének. 22.45 Rádiózenekar.

B u d a p e s t. 1.05 Hanglemezek. 2.30 Ének. 5.15 Diákféltóra. 7.30 Cigányzene. 8.30 Opera. 11.35 Kültügyi negyedóra. 11.50 Szalonzenekar.

Csütörtök, november 26.

B u c u r e s t i. 18 Jazz. 20.20 Négyes. 21.15 Filharmónikusok hangversenye.

B u d a p e s t. 1.05 Szalonzenekar. 2.30 Cigányzene. 6.30 Szonáta-est. 8.20 „Lucifer.” Drámai hangjáték 3 részben. 11.20 Budai Dalárda. 12.15 Tánolemezek.

Terjessze az „Az Ujság”-ot

Horthy Miklós magyaror- zági kormányzó

látogatása Olaszországban

Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó és neje Kálmán külügyminiszter kísé-
ben hétfőn délután félnégykor utat
el a Déli pályaudvarról Rómába.
Mikor a magyar kormányzó kü-
vonata a jugoszláv határra ért, ott
dr. báni hivatali tanácsos és a
jugoszláv magyar követ fogadta az
utazókat. Ruzits dr. horvát nyelven
közölte, hogy Pál kormányzó herceg,
a jugoszláv kormány nevében a
jugoszláv területre lépő szomszédos
amfőt és kíséretét. A magyar kor-

mányzó szintén horvát nyelven felelt
az üdvözlésre:

— Örvendek, — mondotta, —
hogy viszontláthatom azokat, akik kö-
zött éltem és akiket megtanultam be-
csülni. Kérem, közölje kormányával és
Pál herceggel, hogy rendkívül értéke-
lem azt a barátságos és meleg fogad-
tatást, amelyben részesítettek.

Ruzits dr. ezután virágcsokrot
nyújtott át Horthy kormányzó felesé-
gének és a kíséretében levő hölgyek-
nek. Tízperces időzés után a vonat
tovább indult.

Rómába érkezett a magyar kormányzói pár

Róma kormányzója kiáltványt adott
az olasz főváros népéhez, hogy fo-
dják ünnepélyesen a magyar állam-

Tegnap délután fél három (a mi-
nőnk szerint fél 5) után néhány perc-
telő érkezett be a magyar államfő kü-
vonata a római Termini pályau-
darra. A kormányzói pár fogadtatá-
sára a pályaudvaron megjelentek
Emanuel olasz király, Elena
királyné és Mussolini miniszterelnök.
Horthy Miklós, felesége, Darányi

Kálmán miniszterelnök és Kánya Kál-
mán magyar miniszterelnök a magyar
himnusz hangja közében szálltak ki a
különvonatból. Horthy kezét fogott az
olasz királlyal és Mussolinival majd
elvonult a római helyőrség diszszázada
előtt.

Az ünnepélyes fogadás a királyi
váróteremben zajlott le.

A magyar kormányzót az olasz
királyi palotában, a császári lakosztá-
lyban szállásolták el.

Köztisztviselőknek a belügyminisztériumban kell láttamoztatniok uttleveleiket

Tegnap számunkban közöltük már
a rendőrség rendeletét, melynek értel-
mében senkisémet hagyhatja el az or-
szág területét, amíg uttlevelet a rend-
ségről nem láttamoztatja. A rend-

őrség most pótlólag közli, hogy a be-
lügyminisztérium rendelete értelmében
köztisztviselőknek és katonáknak ezt a
láttamoztatót a belügyminisztériumtól
kell beszerezniük.

Aluminiumhajó

Az egyik newyorki hajógyárban épít-
tek egy hajót most, amely jóformán teljes
szélességben aluminiumból áll. A hajó 11.500
tonna és személyszállítást fog lebonyolítani
Európa és Amerika között. Szakemberek vé-
leménye szerint az aluminiumhajó jelentéke-

nyen kisebb súlya mellett is épp oly ellen-
állóképes, mint a vasból készült, viszont sok-
kal gazdaságosabb, mivel a viszony a holt-
teher és a szállított áruk között sokkal ked-
vezőbb.

Forgalmi adót fizető vállalatok figyelmébe

A pénzügyigazgatóság közli, hogy azok
vállalatok, amelyek forgalmi adót fizetnek,
miniszteri rendelet értelmében kötelesek a
havi működéséről kimutatást készíteni
azt a pénzügyi közegek rendelkezésére
bocsátani. Ezenkívül raktárjegyzéket is kell
készíteni, a raktárba érkezett nyersanyagok
számlái és a raktárba szállított anyagok
számlái fel kell mutatniok szükség esetén a

raktárból elszállított kész áruval vonatkozó ki-
mutatást. Pontosnak vezetni kell a termelést
igazoló üzleti könyveket, mert ha ezeket a
könyveket meri ha ezeket a könyveket és
kimutatásokat nem tudják bemutatni, bünte-
tésben részesülnek.

Tip. „Az Újság” nyomdája, Salonta

IX. SZ. KÖZLEMÉNY.

Miképpen érünk el anod- és fűtőáram
megtakarítást? Csakis a felülmúlhatatlan és
legújabb gyártmányu

„DURA-OPTIMA“ PÉTELEMEKKEL

„DURA-REX“ Anodelemekkel
utóbbiak 3 lámpás készülékhez, ennél nagyobb
rádióhoz

„DURA-REX-TRIPLE“

Háromszoros teljesítményű anodelemek
révén. Legmagasabb kapacitás és legjobb
minőség! Legnagyobb kényelem és megtaka-
ritás! Minden viszonteladónál beszerezhetők.
Technikai felvilágosításai szívesen szolgál:
Dura-Művek R. T. Timişoara.

Halálos gyermekszere- csétlenség Ciuceán

Ciucea. Halálos szerencsétlenség történt
tegnap Ciucean. Cardos Anna, nyolcéves kis-
lány a tűzhely körül játszadozott. A kályhá-
ból kipattanó szikrák lángallobbantották ru-
háját. Anyja igyekezett a kislány ruháit le-
venni, a lángok azonban olyan gyorsan el-
hamvasztották a meggyuladt ruhát, hogy min-
den igyekezete hiábavaló volt s kislánya va-
lósággyal szemelátára égett halálra. A kétség-
beesett anya jelentkezett a csendőrsőn, őt
azonnal letartóztatták és megindították ellene
a vizsgálatot.

Vadászok figyelmébe!

Nyul-bőrt

darabonként

30 leierért vesznek!

ENGEL HERMANN

Str. Reg. Maria 24.

Jámor István tánciskolájában

holnap, esütőrtök este fél 9 órakor **új**
kurzus kezdődik a kereskedő
csoport részére. Tanítási esték:
kedd, esütőrtök és péntek. Iratkozni
állandóan lehet.

Dézszy Gaby

tánciskolájában

(Kereskedelmi Kör) a második kurzus
megkezdődött. Beiratkozni még lehet:
hetfő, szerda, péntek este.

Ma és minden szerdán nagy kolon-est.

Beállt a tél országszerte

Bucuresti. Bucurestiben leesett az első
hó. A havazás az éj folyamán is tartott s
reggelre a főváros teljesen téli képet öltött.
Országszerte is baállott a tél.

Eladó egy 130—140 kg. os malac. Str.
Metianu 63.

Sürgősen keresek megvételre egy jókar-
ban lévő földrajzi atlaszt. Str. Kogălniceanu
No. 71.

Kiadó Regele Ferdinand 95 sz. alatt
(Kemény Testvérek cég mellett) egy üzletho-
lyiság lakással. 1—2

Női és gyerek hócipők óriási választékban

Női és férfi kötöttárú, kötött kesztyűk, bőrkésztyűk, selyem harisnyák garancia mellett, férfi kalapok, ingek, nyakkendők, sálak, divatgyapjú kötött blúz, retikül, BŐR GYEREK CIPŐ óriási választékban. **Férfi gummi-bakkancs 220**

Kovács Lajos divatáruüzlete (Petyvesi gyógyszerár me

HUMOR

Kohn találkozik az utcán Grünnel és azt mondja neki:

- Gratulálok, hallo, hogy megnősültél.
- Igen, — feleli Grün — és még hozzá a parti remek.
- Pénzt kaptál?
- Azt nem.
- Akkor biztosan szép a feleséged.
- Sőt, osunya és öreg.
- Nem értem, — csodálkozik Kohn — ez neked egy remek parti?
- Frászt nekem, — feleli dühösen Grün — neki!

A névelkeresztelési láz a színházakból átesapolt a polgári társaságokba is. A pesti társaságokba is. A pesti társaságok egyik idősebb szépségét elnevezték Lilian Hervadt-nak.

Kohnéknál szilveszteri mulatság van. A fiatal Grün mindig a Kohn-lány mellett ül és állandóan ezt hajtogatja:

- Alig várom, hogy éjjel legyen és eloltsák a villanyt.
- De Grün ur, — szól Kohn Zsuzsanna szégyenlősen.

Végre éjjel lesz, leoltják a villanyt, Kohn Zsuzsanna vár, vár, de nem történik semmi.

— Hallja, Grün ur, — mondja aztán mérgesen — minek volt magának olyan fontos, hogy sötét legyen?

— Azért, — feleli Grün boldogan vigyorogva — mert egy toaletthibám volt és a sötétben rendbehoztam.

A szobaleány tizenötödikén felmondott elsejére, de elsején az asszony elő állt és így szólt:

— Ugy tudom, nagysága, hogy nem tetszett még lányt fogadni. Ha tetszik, én szívesen visszamaradnék.

— Mi az, Mari, — mondja a nagysága — hát nem megy férjhez a kéményseprőhöz?

— Nem, kezicsókolom. Kiábrándultam belőle, amikor megmosakodva láttam.

A FELESÉG: Nálunk az a lád, hogy a férjemmel semmiféle komoly témáról nem lehet beszélgetni.

— Érdekes, — mondtam neki a napokban — amerikai elmeorvosok megállapították, hogy nőtlen emberek előbb kapnak elmebajot, mint nők.

— Ez természetes, — felelte a férjem — és az egész világon úgy van. Itt vagyok én, aki nőtlen-koromban szintén megkaptam az elmebajot.

— Adolf, — dadogtam elhűlve — te, te örült voltál?!

— Miből, — felelte erre az a csirkefogó — hát ép ésszel feleségül vettek volna?

Mát ez a lád a mi házasságunkban.

Móricát megkérdi a tanító az iskolában:

— Móric, ki teremtett téged?

— Engem, — mondja Móric, — részben az Uristen teremtett.

— Hogy-hogy részben?

— Ugy, hogy amikor megszülettem, 4 kiló voltam, a többi magam teremtettem hozzá.

FIGYELEM!

Iskolatáska, aktatáska és mindenféle iskolai szerek olcsó beszerzési forrása SZÉKELY könyvkereskedés

Minden vásárló szép ajándékot kap!
Iskolai füzetek mélyen leszállított áron kaphatók

Ovoda-, iskola- és aktatáskát legolcsóbban

KISS ERNŐ
szíjgyártónál

Calea Regele Ferdinand No. 2.

Prima jóminőségű férfi-szövetek legolcsóbban Freibergernél!

Szvetterek,

Női és férfi divatkalapok, Tetra gyermek kelengyék, bőr retikül különlegességek, bőrkésztyű ujdonságok, selyem harisnyák garantált minőség, kézimunka kellék, zsákszőnyeg, zsemperek, valamint divatgombok óriási választékban

Rubinné üzletében Sár- és hócipők nagy választékban

Felhívás

Többoldalu felkérésre tudatom az érdekeltekkel, hogy a teljesen gyákorlati jellegű

románnyelvi tanfolyamot

korlátolt számú résztvevők számára, megnyitom, — az esti órákban. Jelentkezni lehet Szabó Sándor úr órási üzletében Piața Unirii.

Incze Béla tanár.

Hirdessen

az „Az Ujság“-ban

Nagy Izgalom Németországban a Szovjetek elhangzott halálos ítéletek miatt

Berlin. Az egész német nagy izgalommal tárgyalja a november 28-án hozott bírói ítéletet. A német sajtó felfogása szerint az ítélet kihívás Németország ellen és vágyakozás arra, hogy Németország azon tőrre sére, amellyel Európát meg akarták menteni a vörös veszedelemtől. Tudják, hogy a moszkvai német követ a mai nap folyamán az orosz külügyi népbiztosságon erőlyes jelszókban fog tiltakozni az ítélet ellen követelni fogja a halálraítelt német megkegyelmezését.

A nagyvásár

Talposon november 28-án lesz meg minden fajta jószág felhajtható.

Chisineu-Crisen december 2-án megtartva.

Tilieagdon december 4-én lesz megtartva.

„MERCUR“ cipőszalón

készít mindennemű női, férfi és gyermek cipőket, legújabb divat szerint

Polgári és tiszti csizmák, vízhatlan vadász-cipők a legolcsóbb napi áron.

B A J Ó Reg. Ferdinand 20

Ötévi elzárásra ítélték a gyilkos legényt

Tg. Săcusec. Még a tavasszal történt, hogy Cseh István gheintai iparossegédét este megtámadta Imre András s vérekezős kezdődött a haragosok közt. Imre bieskát is használt, több helyen szurta Cseh Istvánt, aki a sebesülésbe halt. A Szt. Gheorghei törvényszék most gyalta az ügyet és ötévi elzárásra ítélte Andrást.

Kenyérhéj megvételre kerestetik. faludy-ucca 34.

Eladó egy fekete férfi kabát és férfi öltöny. Str. Delavrancea 3.